DE PROPRIETATIBUS RERUM
Wien, um 1440 Seite 256r
Quelle: http://manuscripta.at/?ID=287
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

De herbis

xilobalsamo sepe comesse abstinendum in mutatione mensium
orum hec scripsi

Xilobalsamum secundum magistrum galliacum est fructus
cuiusdam arboris quod xiloqua appellatur xilo
qua est nomen ponderis ignoti et aliqui eam capiunt
pro arbore ut dicit ex xilobalsamo Aliomodo notatur
balsamum et est fructus et est longe quantitatis et habet
folia et sunt sicut tenuia quedam et tota arbor illius
est in insula apri et cum flat ventus fit sonus terribilis
propter concussionem illorum fructuum et arborum non sunt p
terse in altum sed sunt dispersa in latum Nota quod sem
et sic in primo verum fructus ille retens principalium
diuitie aliquali dulci Nota quod minuit superfluum in spe
dicit ysaac et idem confirmat serapio quod suimus retentis
valet admouendum vrinas et est expertum per serapio sic
est lenium ventris sed non confert stomacho quia est du
re digoris et constipatiui constringit ventrem Item prouo
cat vrinam ꝛc

Zimar secundum magistrum galliacum est vnide eras quere
exp prius de coloribus vbi es vnide

Zinziber vel gingiber et ibi quere vbi aperus triangula
ro et vbi quid prat

Inzibar secundum serapionem de legibus D. est ar
busculum quod reperitur in terris arabie et hominis
loca vaniunt solum eius in minutis rebus sicut nos rum tu
ta videlicet in abis et poribus et decoctionibus et alus et
radices eius sunt parue sicut radix tyri quare color
eius est versus albedinem et sunt sicut vmri late Et in
sapore earum est delectabilitas et similitudo saporis pi
peris bini odorem boni Et oportet ut eligamus ille que
non sunt putrate Et sicut quidam qui condiunt ꝛ cum mel
le et quidam cum rob Et quidam sparant ipsum cum aqua
et sale et hoc ne putrescant et sic ponit in ristul terris
ut deferuntur ad pres romanorum et est conuenens in abis
et comedunt eam cum piscibus salsis radix binus plan
te deferitur ad nos abundia et est illud in quo est iucundi
tum Et virtus eius prima est calefactiua calidiate se
ca et humiditate in digra et per istam humiditatem corro
dit et corrumpitur cito Nam ista corruptio non accid
rebus siccis nec habentibus humiditate digestiua sicut
sic substancie et eadem est virtus que mutat in spmate
et qui volumus calefacere corpus non subito administrando
ipsum que qui ponitur super corpus calefacit subito sicut
piper longum Et si comedunt aliquem in eo quod dormit
in pipe magno concaritatis in eo est punta Nasturtii
vero et sinapis tapsia siccus columbar silucstrium
non operant hec operatione completa nisi cum longo d
ratus ꝛ est calefactiua iuuat addigerendum cibum
mollit ventrem seu mollificate et est bonum sicut et
est bonum obsanitatis visus et magnificat in confectio
nibus electuariorum et vtit habet virtutem pupi
similem Abenmesnai ꝛ confert opilacioni epatis
que sicut per frigiditatem et humiditatem et iuuat saper
cotum digere cibum et resoluit bin grossos qui sunt in
stomacho et in asinis et mollit ventrem confert obsu
ritati visus que fit ab humiditate qui fit cum bol in eo
Et illud quod confortat in melle est calidum et siccum
quia mel auferet abeo humiditatem et commouet spma
calefiat stomachum et totum corpus et digerit cibum
confert venenis et deseruit flegma et confert tenebrosi
tati visus Ignotus confert et precatis eius dimittit hu
miditatem que est in stomacho ad mestione fructuum
sicut melo et situ hec sapio

Zinziber secundum magistrum galliacum est radix cuius de bebe
quere post in alphabeto de remedys

Melber cum mu secundum magistrum galliacum est plan
ta quedam vnde dicit Iuuc quod sic olus noti
ce forte hoc in arabia sed in yrania nec hic habetur et habe
folia similia folis salie et est sicut piper aque et eius
folia tendunt ad acrimoniam et virgulta est rubei coloris
et sapor virgulte est similis sapori ꝛ Nota quod est ca et
sic secundum Iuuc Sed glosa dicit quod sic ca in mezeo et sic
in primo Nota quod mezeiat canes vnde comiste cum
carnibus et dicit eis ad comedendum Item abscindit
fiacem et remouet defedationes eius si emplastretur
Item resoluit strophulas et aposteumata dura si pmodu
empti applicetur ꝛ

Izanea secundum serapionem de Sellet v zezen
Solium G. vnus eius pma est que tale fiat
in primo quod in principio et desinat in fine sed D. quod deco
nasitur mirtuo habet vnum quod cuellit vlcera stuudu
lenta quod in mistetur cum cera rassum et sale et sic inde
emplastrum Et qui misceat in sulphure et acto curat
in pectinem malam et vlceratam Et qui misceat ai
sterore columbino et vno resoluit aposteumata et ap
pete aperi que non du[illegible] sperte maturata Et qui coquit
cum mellicato et sic inde emplin confert scabie Et sic
suggiao cum eo et cum same vmrta coco et oliuano
et conuenit in pregnacion Abenmesnay precatis eo
est quod opilat epa et appe strophulas qui comedetur aut
bibitur hec scripsi

Izanea secundum magistrum galliacum est planta que
dam que alio nomine solium appellatur et de so
lio dictum est in capitulo de S. vnde est planta q
crescit mazsupices tritticum producentes verum so
lium significat siliquem si nos capimus pro semine et